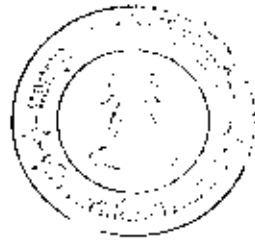

การศึกษาเปรียบเทียบแบบสังคมนิยมของนิทานมารคาถากับบุคลิกลักษณะ
ของเด็กในจังหวัดพระนครและต่างจังหวัด

นางสาวมัญชรี บุณนาค

002352

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2514

A COMPARATIVE STUDY OF SOCIALIZATION PROCESSES AND PERSONALITY
OF URBAN AND RURAL ADOLESCENTS

Miss Moncharee Bunnag

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1971

17001973

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบสัมประสิทธิ์ของบิตามารดาและบุคลิกภาพของ
เด็กในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและต่างจังหวัด

ชื่อ นางสาวมัณฑรี มุขนาก แผนกวิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2513

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เพ่งเล็งศึกษาเปรียบเทียบสัมประสิทธิ์ของบิตามารดากับบุคลิกภาพ
ของเด็กในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและต่างจังหวัด ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามบุคลิกภาพ HSPQ
Form A (High School Personality Questionnaire, Form A) และแบบทดสอบ
บุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์ไปทดสอบกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายชั้น ม.ศ. 4-5 ในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา 30 คน และในจังหวัดพิษณุโลก 30 คน และใช้แบบสัมภาษณ์สัมประสิทธิ์ของ
บิตามารดาไปสัมภาษณ์บิตามารดาของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 60 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้
การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) และหาค่าสัมประสิทธิ์แห่ง
สหสัมพันธ์ (Product - Moment Correlation)

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) สัมประสิทธิ์ของบิตามารดาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและ
ต่างจังหวัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติครั้งนี้คือ บิตามารดาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สัมประสิทธิ์สูงกว่าบิตามารดาในต่างจังหวัด ในเรื่องความเข้มงวดและความเป็นระเบียบ
วินัย แต่จะต่ำกว่าในเรื่องความคาดหวังและไมตรีสัมพันธ์ (2) เด็กในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
และต่างจังหวัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติครั้งนี้คือ เด็กในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
บุคลิกภาพเหนือกว่าเด็กต่างจังหวัดในลักษณะของความสามารถทางสติปัญญา ความมั่นคง
ทางอารมณ์ ความมั่นใจในตนเอง และความสามารถในการบังคับตนเอง เด็กต่างจังหวัด
มีความตื่นตัวกระวนกระวายใจสูงกว่าเด็กในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (3) มีความสัมพันธ์ระหว่าง
สัมประสิทธิ์ของบิตามารดากับบุคลิกภาพของบุตรทั้งคั้งต่อไปนี้ (ก) การผูกสัมพันธ์อันดี
ความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพลักษณะ ความตื่นตัวกระวนกระวายใจในทางลบ สภาพว่า เร็ว

หรือเหตุในทางบวก ความรับผิดชอบในทางบวก และโมทีฟสัมพันธ์ในทางลบ โดยที่กลุ่ม
 ตัวอย่างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจะมีลักษณะความสัมพันธ์ดังกล่าวยกเว้นความรับผิดชอบ สำหรับ
 ในกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัดไม่ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างสังคมประเพณีกับบุคลิกภาพ
 ลักษณะใดๆเลย (ข) สังคมประเพณีกับความคาดหวังของบิดามารดาที่มีความสัมพันธ์กับ
 บุคลิกภาพด้านสภาพร่างกายหรือเหตุในทางลบ โดยที่กลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัดจะมีลักษณะ
 ความสัมพันธ์ดังกล่าว (ค) สังคมประเพณีกับการเปิดความเป็นอิสระที่มีความสัมพันธ์กับ
 บุคลิกภาพลักษณะความเป็นตัวของตัวเอง โดยที่กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 มีความสัมพันธ์กับความเป็นตัวของตัวเองในทางบวก และความสามารถในการสังคมในทางบวก
 ในกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัด (ง) สังคมประเพณีกับความเข้มงวด มีความสัมพันธ์กับ
 บุคลิกภาพลักษณะความมั่นคงทางอารมณ์ในทางลบและสภาพทางอารมณ์ในทางบวก ก็มีความ
 ที่เด่นกระแวงระวางใจสูง (จ) สังคมประเพณีการเปิดโมทีฟสัมพันธ์มีความสัมพันธ์
 กับบุคลิกภาพลักษณะสภาพทางจิตใจในทางบวก คือความมีอารมณ์ค่อนข้างง่ายในกลุ่มตัวอย่าง
 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพลักษณะใดๆในกลุ่มตัวอย่างรวมและ
 กลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัด (ฉ) สังคมประเพณีการเปิดการปลดปล่อยได้มีความสัมพันธ์กับ
 บุคลิกภาพลักษณะความสามารถในการสังคมในทางลบของกลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มตัวอย่าง
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสัมพันธ์กับบุคลิกภาพโมทีฟสัมพันธ์ในทางลบในกลุ่มตัวอย่างรวม
 (ช) สังคมประเพณีการเปิดความเป็นระเบียบวินัย มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพลักษณะ
 ความสามารถในการรับผิดชอบในทางบวกและความมีอารมณ์ค่อนข้างง่ายในทางลบของ
 กลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสัมพันธ์กับความสามารถในการ
 ความคุมจิตใจในทางบวกของกลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัด (ซ) สังคม
 ประเพณีการยับยั้งความก้าวร้าวมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความสามารถในการ
 รับผิดชอบต่อในทางลบในกลุ่มตัวอย่างรวม และสัมพันธ์กับความสามารถในการควบคุมจิตใจ
 ในทางบวกของกลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มตัวอย่างจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งยังสัมพันธ์กับความเป็น
 ตัวของตัวเองในทางลบของกลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัดด้วย (ฅ) สังคม
 ประเพณีการลงโทษ มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความเป็นตัวของตัวเองในกลุ่ม

ตัวอย่าง รวมและกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัดในทางแยก สังคมประจักษ์ที่ไม่มีใครความสันพันธ์
กับบุคลิกภาพลักษณะใดๆเลย คือสังคมประจักษ์ด้วยการให้รางวัล ส่วนบุคลิกภาพที่ไม่สัมพันธ์
กับสังคมประจักษ์หนึ่งค่านิดได้แก่ความสามารถทางสติปัญญา ความดีตนเป็นใหญ่หรือ
การยอมตาม ความมั่นใจในตนเอง ความสามารถในการเข้ากลุ่ม ความสามารถในการ
บังคับตนเอง และ การแสดงออกของอารมณ์

in the following aspects : (a) as for the urban and the combined subjects achievement training was negatively correlated with excitable, cheerful, and affiliative personality but positively with responsible capacity, (b) parent's expectation was found to be negatively related to cheerful personality in the rural samples, (c) independence training was found to be positively correlated with sociable and self-sufficient personality in the rural samples and the combined samples respectively, (d) parent's restriction was found to be negatively related to emotional stable but positively to excitable personality, (e) affiliative training was found to be positively related to sensitive personality in the urban samples, (f) delay of gratification training was found to be negatively correlated with sociable personality in the urban and combined subjects but negatively with affiliative personality in the combined subjects, (g) disciplinary training was found to be positively related to responsible personality but negatively to sensitive personality for the urban and the combined subjects and this type of socialization was also found to be related to self insecure personality in the rural and the combined subjects, (h) aggression deterence was found to be negatively correlated with responsible and self-sufficient personality in the urban and the combined samples respectively, (i) punishment practice was found to be negatively related to self-sufficient in the combined and rural samples. Reward practice was found not to be related to any personality traits. Scholastic capacity, dominant-submissive, self-confident,

fastidious individualistic, self-controlled and ergic tension personality were not found to be related to any types of socialization process.

กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์นี้จะไม่สำเร็จล่วงลงด้วยดีได้ ถ้าไม่ได้รับความช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสาร มาลากุล ๒ อยุธยา ผู้ได้ตรวจแก้ไขแบบเสนอขอทำวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยจนได้รับอนุมัติให้ทำได้ อาจารย์ ดร. วีรบุพผ และ ดร. นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ ผู้ตรวจแก้ไขโครงร่างวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำระเบียบวิธีการวิจัย วิธีสร้างแบบสอบถาม เทคนิคการสัมภาษณ์ ทั้งยังให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา อาจารย์ทิพย์พรพร ๒ นพวงศ์ ๒ อยุธยา แห่งหน่วยคอมพิวเตอร์ไซแอนซ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยผู้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล อาจารย์ใหญ่โรงเรียนต่าง ๆ นิต ระเบียบดี เป็นตัวกลางประสาน และบิดามารดาผู้ให้ความช่วยเหลือโดยให้ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์นี้แก่บิดาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและสภาวิจัยแห่งชาติ ได้ทุนเคราะห์ให้ทุนในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ผู้วิจัยขอถือโอกาสกราบขอบพระคุณท่านที่ได้กล่าวนามมาข้างต้น และสถาบัน ทั้ง สอง เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ณ
	
บทที่ 1.	
ความเป็นมาของ ปัญหา	1
เอกสารงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและ เหตุผลในการตั้ง สมมุติฐาน	15
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	28
ความมุ่งหมายของการวิจัย	29
ขอบเขตของการวิจัย	30
ความเชื่อเบื้องต้น	30
คำจำกัดความ	31
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้	33
บทที่ 2	
วิธีคำนวณและวิธีรวบรวมข้อมูล	34
กลุ่มตัวอย่าง ประชากรและ เทคนิคในการ เลือก	34
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	37
ขั้นตอนการในการรวบรวมข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
บทที่ 3	
ผลการวิจัย	46

บทที่ 4.		หน้า
การอภิปรายผลการวิจัย และ การตีความหมาย		87
บทที่ 5.		
จัดสรุปและข้อเสนอแนะ		106
บรรณานุกรม		112
ภาคผนวก		
ผนวก ก. สรุทธ่างสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล		118
ผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล		120
ประวัติการศึกษา		172

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1.	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบสัมภาษณ์สังคมประเพณีของบิดามารดา	49
2.	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบสอบถามบุคลิกภาพ	50
3.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของสังคมประเพณีด้านการฝึก สัมฤทธิ์ผล	53
4.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของสังคมประเพณีด้านความคาดหวัง ของบิดามารดา	54
5.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของสังคมประเพณีด้านการฝึกความ เป็นอิสระ	55
6.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของสังคมประเพณีด้านความเข้มงวด	55
7.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของสังคมประเพณีด้านไมตรีสัมพันธ์	56
8.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของสังคมประเพณีด้านการฝึกการ - ออกไ้รับได้	57
9.	ผลของการวิเคราะห์ความแปรปรวนของสังคมประเพณีด้านการฝึก ความเป็นระเบียบวินัย	57
10.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของสังคมประเพณีด้านความ ก้าวร้าว	58
11.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของสังคมประเพณีด้านการให้ รางวัล	59
12.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของสังคมประเพณีด้านการลงโทษ	59
13.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ A ความสามารถในการสังคม	60
14.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ B ความสามารถทางสติปัญญา	61

ตารางที่ ๑

หน้า

15.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ C ความมั่นคงทางอารมณ์	61
16.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ D สภาพทางอารมณ์	62
17.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ E การฝึกตนเป็นใหญ่หรือการยอมตาม	63
18.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ F สภาพไร้เรี่ยวหรือหค่นุ	63
19.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ G ความสามารถในการรับนิคชลบ	64
20.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ H ความมั่นใจในตนเอง	65
21.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ I สภาพทางจิตใจ	65
22.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ J ความสามารถในการเข้ากลุ่ม	66
23.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ O ความสามารถในการควบคุมจิตใจ	67
24.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ Q ₂ ความเป็นตัวของตัวเอง	68
25.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ Q ₃ ความสามารถในการบังคับตนเอง	60
26.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ Q ₄ การแสดงออกของอารมณ์	69

ตารางที่	หน้า
27. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของบุคลิกภาพลักษณะ ไมกรีสัมพันธ์	70
28. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง สังคมประเพณีของบิดามารดา กับบุคลิกภาพของ เด็กในจังหวัดพระนคร	71
29. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง สังคมประเพณีของบิดามารดา กับบุคลิกภาพของ เด็กในต่างจังหวัด	76
30. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง สังคมประเพณีของบิดามารดา กับบุคลิกภาพของ เด็กในจังหวัดพระนครและต่างจังหวัด	80